

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

คู่มือปฏิบัติการ
กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ
พ.ศ. 2565

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า

ฝ่ายปฏิบัติการและบำรุงรักษา

คำนำ

สาธารณภัยหรือภัยพิบัติ นับว่าเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ และเป็นภัยคุกคามที่สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ในปัจจุบันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และการขยายตัวของเขตเมืองเข้าไปยังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากสาธารณภัยมากขึ้น ทำให้สาธารณภัยมีความถี่และแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการรับมือกับสาธารณภัยก็มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแผนแม่บท (Master Plan) ในการจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยเป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการด้านสาธารณภัยให้แก่ประเทศไทย ซึ่งให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการสาธารณภัยจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับต่าง ๆ

ดังนั้นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงได้ปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ เพื่อใช้เป็นแนวทางเตรียมความพร้อม ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟู ผลกระทบอันเกิดจากเหตุการณ์ไม่ปกติ พร้อมทั้งเป็นการสร้างความพร้อมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ขั้นตอนการปฏิบัติ การอบรมและการฝึกซ้อมให้บุคลากรได้มีการเรียนรู้และเข้าใจในการกิจ บทบาท และหน้าที่ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานในภาวะเหตุการณ์ไม่ปกติ รวมไปถึงการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อรองรับเหตุการณ์ไม่ปกติที่จะเกิดขึ้น ให้สามารถติดตาม เฝ้าระวัง ระดมสรรพกำลัง ช่วยเหลือสนับสนุนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และตอบสนองต่อเหตุการณ์ไม่ปกติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	1
1.2 เขตพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.....	1
1.3 ที่มาและความสำคัญ.....	3
1.4 วัตถุประสงค์.....	4
1.5 เป้าหมาย.....	4
บทที่ 2 หลักการจัดการสาธารณภัยตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558	5
2.1 สาธารณภัยของประเทศไทย.....	5
2.2 ขอบเขตของสาธารณภัย.....	5
2.3 ความเสี่ยงจากสาธารณภัย.....	6
2.4 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย.....	6
2.5 ระบบบัญชาการเหตุการณ์.....	8
2.6 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ.....	9
2.7 การกำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....	12
2.8 ระดับความรุนแรงและการจัดการสาธารณภัย.....	13
2.9 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย.....	14
2.10 การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ.....	15
บทที่ 3 หลักการจัดการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	17
3.1 เหตุการณ์ไม่ปกติ.....	17
3.2 การจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	17
3.3 บทบาทหน้าที่ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	18
3.4 กลไกการจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	20
3.5 ขอบเขตและการจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	20
บทที่ 4 ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ศอส.).....	21
4.1 ขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.(ข).....	21
4.2 แผนภูมิโครงสร้าง ศอส.(ข).....	22
4.3 บทบาทหน้าที่ของ ศอส.(ข).....	23
4.4 ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ ศอส.(ข).....	27
4.5 ขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.....	28
4.6 แผนภูมิโครงสร้าง ศอส.....	29
4.7 บทบาทหน้าที่ของ ศอส.....	30
4.8 ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ ศอส.....	33
4.9 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	34

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ 1-1 พื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.....	2
รูปที่ 2-1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย.....	7
รูปที่ 2-2 แผนภูมิโครงสร้างกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ.....	8
รูปที่ 2-3 การกำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.....	11
รูปที่ 2-4 กลไกการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย.....	13
รูปที่ 2-5 กระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ.....	16
รูปที่ 3-1 แผนภูมิโครงสร้างศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	18
รูปที่ 3-2 กลไกการจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ.....	20
รูปที่ 4-1 แผนภูมิขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.(ข).....	21
รูปที่ 4-2 แผนภูมิโครงสร้าง ศอส.(ข).....	22
รูปที่ 4-3 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ ศอส.(ข).....	27
รูปที่ 4-4 แผนภูมิขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.....	28
รูปที่ 4-5 แผนภูมิโครงสร้าง ศอส.....	29
รูปที่ 4-6 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ ศอส.....	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ข้อมูลทั่วไป

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 200 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10900 มีภารกิจจัดหา ให้บริการพลังงานไฟฟ้าและดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า ให้เกิดความพึงพอใจทั้งด้านคุณภาพและการบริการ โดยพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม และมีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรชั้นนำที่ทันสมัยในระดับภูมิภาค มุ่งมั่นให้บริการพลังงานไฟฟ้า และธุรกิจเกี่ยวเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับผิดชอบพื้นที่ 74 จังหวัดของประเทศไทย ยกเว้นพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 99 ของพื้นที่ประเทศไทย หรือประมาณ 510,000 ตารางกิโลเมตร

1.2 เขตพื้นที่รับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น 4 ภาค 12 เขต ดังนี้

- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคเหนือ) จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคเหนือ) จังหวัดลพบุรี รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุดรธานี รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบพื้นที่ 8 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดนครราชสีมา รับผิดชอบพื้นที่ 4 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคกลาง) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รับผิดชอบพื้นที่ 7 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคกลาง) จังหวัดชลบุรี รับผิดชอบพื้นที่ 5 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม รับผิดชอบพื้นที่ 4 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคใต้) จังหวัดเพชรบุรี รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 (ภาคใต้) จังหวัดนครศรีธรรมราช รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคใต้) จังหวัดยะลา รับผิดชอบพื้นที่ 6 จังหวัด

1.3 ที่มาและความสำคัญ

สาธารณสุขหรือภัยพิบัตินับว่าเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ และเป็นภัยคุกคามที่สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ในปัจจุบันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และการขยายตัวของเขตเมืองเข้าไปยังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงจากสาธารณสุขมากขึ้น ทำให้สาธารณสุขมีความถี่และแนวโน้มรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการรับมือกับสาธารณสุขก็มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแผนแม่บท (Master Plan) ในการจัดการสาธารณสุขของประเทศ โดยเป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการด้านสาธารณสุขให้แก่ประเทศไทย ซึ่งให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการสาธารณสุขจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในระดับต่าง ๆ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานหนึ่งในโครงสร้างการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขแห่งชาติ ที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) ส่วนงานสาธารณสุขโรคและโครงสร้างขั้นพื้นฐาน (สปฉ.3) และส่วนงานพลังงาน (สปฉ.12) ดังนั้นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงได้ปรับปรุงคู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ เพื่อใช้เป็นแนวทางเตรียมความพร้อม ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟู ผลกระทบอันเกิดจากเหตุการณ์ไม่ปกติ พร้อมทั้งเป็นการสร้างความพร้อมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยการเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ ขั้นตอนการปฏิบัติการอบรมและการฝึกซ้อมให้บุคลากรได้มีการเรียนรู้และเข้าใจในภารกิจ บทบาท และหน้าที่ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานในภาวะเหตุการณ์ไม่ปกติ รวมไปถึงการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก เพื่อรองรับเหตุการณ์ไม่ปกติที่เกิดขึ้น ให้สามารถติดตาม เฝ้าระวัง ระดมสรรพกำลัง ช่วยเหลือสนับสนุนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว ทันท่วงทีเหตุการณ์ และตอบสนองต่อเหตุการณ์ไม่ปกติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะรักษาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน ดังคำขวัญของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค “Brightness for Life Quality” “สว่างทั่วทิศ สร้างคุณภาพชีวิตทั่วไทย”

บทที่ 2

หลักการจัดการสาธารณภัย

ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

2.1 สาธารณภัยของประเทศไทย

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 “สาธารณภัย” หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

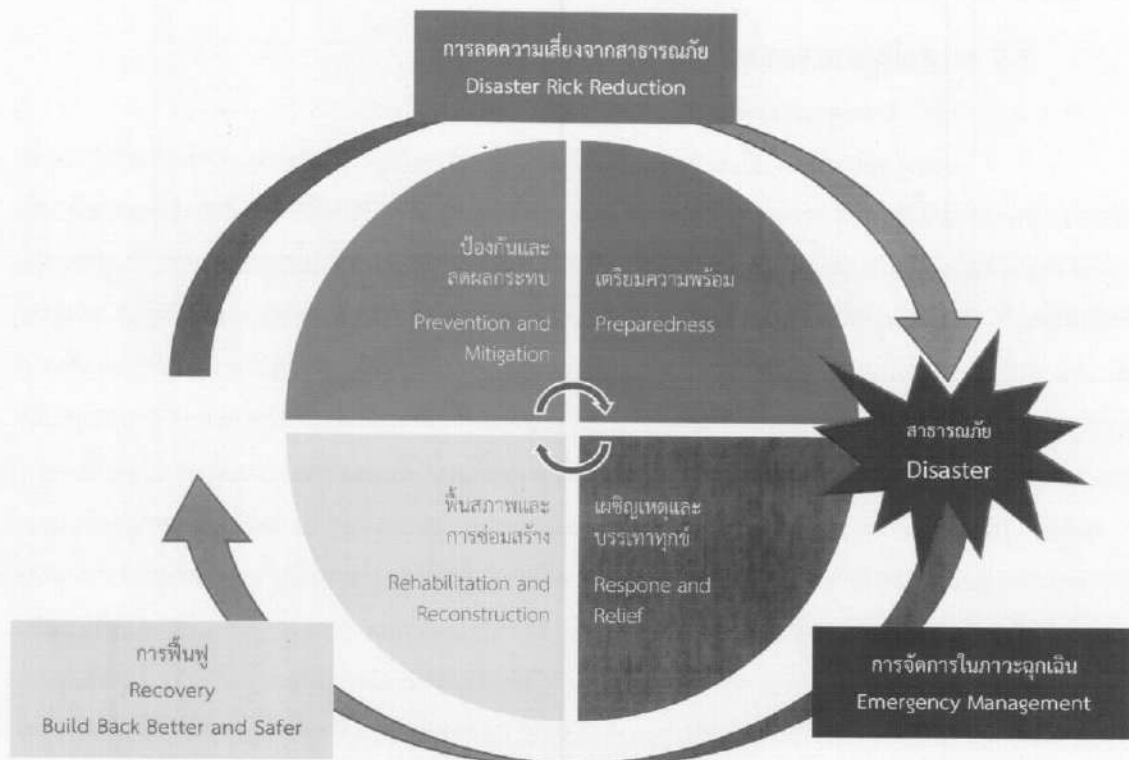
“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวนขัดขวาง หน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

2.2 ขอบเขตของสาธารณภัย

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 – 2557 ได้กำหนดขอบเขตสาธารณภัยไว้ดังนี้

2.2.1 ด้านสาธารณภัย 14 ประเภทภัย ดังนี้

- (1) อุทกภัยและดินโคลนถล่ม
- (2) ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน
- (3) ภัยจากอัคคีภัย
- (4) ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- (5) ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง
- (6) ภัยแล้ง
- (7) ภัยจากอากาศหนาว
- (8) ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน
- (9) ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- (10) ภัยจากคลื่นสึนามิ
- (11) ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
- (12) ภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด
- (13) ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ
- (14) ภัยจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

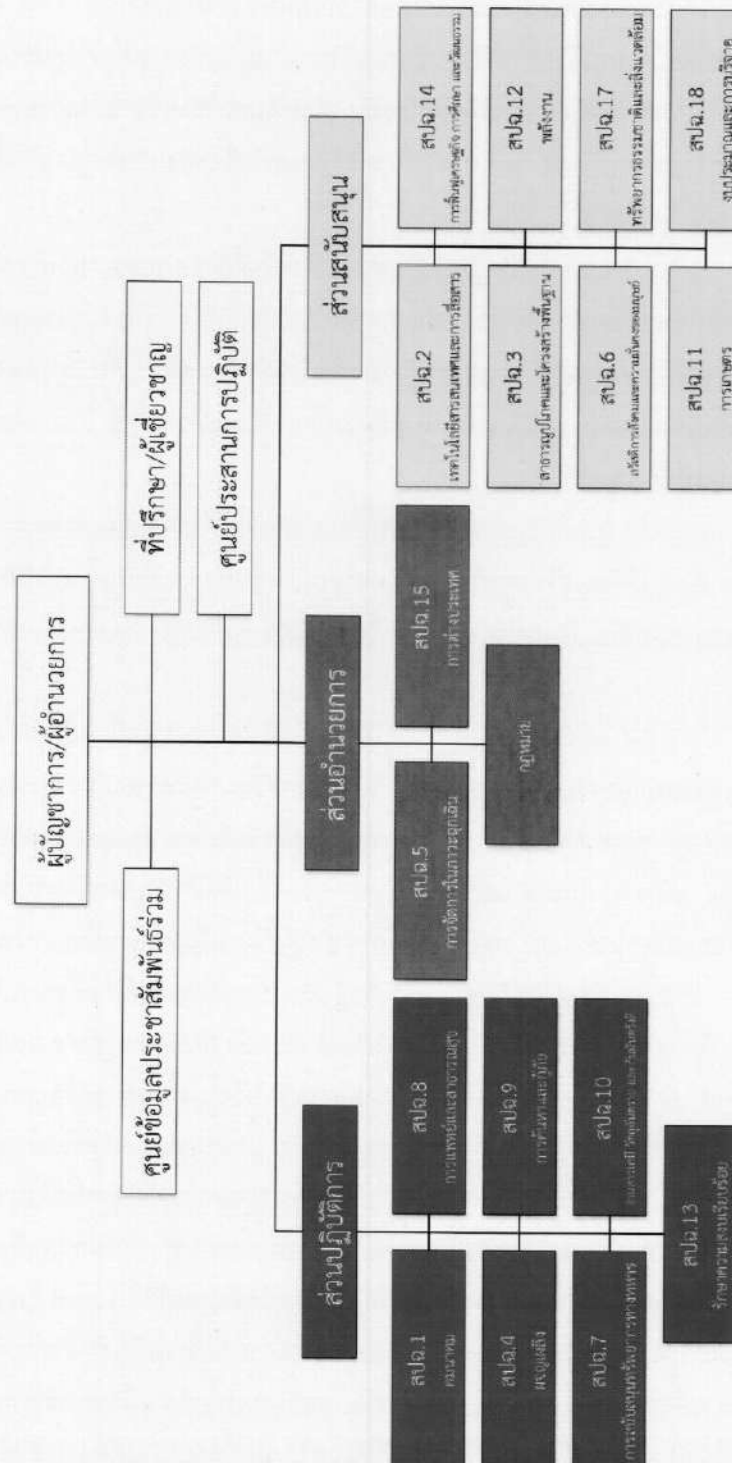

รูปที่ 2-1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตลอดจนการจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีระบบ จะสามารถช่วยลดความรุนแรงและความถี่ของภัย ช่วยลดความเสียหายและความเปราะบาง ตลอดจนช่วย เสริมสร้างศักยภาพ ซึ่งส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ มีความเสี่ยงจากสาธารณภัยลดลง ประชาคมโลกจึงสนับสนุนให้ แต่ละประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ดังคำกล่าวของนายบัน คีมูน เลขาธิการสหประชาชาติ ในวันแห่งการลดภัยพิบัติสากล พ.ศ. 2554 ที่ว่า “ลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงจากภัย พิบัติในวันนี้ เพื่อจะได้มีความปลอดภัยยิ่งขึ้นในวันข้างหน้า” หรือ “Invest today for a safer tomorrow”

2.6 กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

2.6.1 แผนภูมิโครงสร้าง

รูปที่ 2-2 แผนภูมิโครงสร้างกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

2.6.2.7 ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ดังนี้

(1) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านที่จำเป็นเพื่อให้การจัดการในภาวะฉุกเฉินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ ด้านการสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การพลังงาน การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การสาธารณสุข การโยธาธิการและซ่อมบำรุง การฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคมและชุมชน โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจในแต่ละด้านร่วมกันจัดทำ ขอบเขต แผนงาน ภารกิจ และโครงสร้างภายใน

(2) ตอบสนองการร้องขอรับการสนับสนุนในด้านงบประมาณการเงิน การคลัง และการรับบริจาค โดยให้สำนักงานงบประมาณ และกรมบัญชีกลาง เป็นหน่วยรับผิดชอบภารกิจด้านงบประมาณการเงิน การคลัง พร้อมทั้งสำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยรับผิดชอบภารกิจด้านการรับบริจาค พร้อมทั้งให้ร่วมกันจัดทำขอบเขต แผนงาน ภารกิจ โครงสร้างภายใน

2.8 ระดับความรุนแรงและการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 แบ่งเป็น 4 ระดับ ทั้งนี้ ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรตามแนวทางปฏิบัติในการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ที่มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก ดังนี้

ตารางที่ 2-1 ระดับความรุนแรงและการจัดการสาธารณภัย

ระดับ	ระดับความรุนแรง	ระดับการจัดการ
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการและบัญชาการ
4	สาธารณภัยร้ายแรงยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการและบัญชาการ

2.10 การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ได้นำกรอบแนวคิดและแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งการจะดำเนินการที่จะให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์จึงต้องอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐราชการ พลเรือน ทหาร ภาคเอกชน มูลนิธิ/อาสาสมัคร และองค์การสาธารณกุศล กอปรกับแนวทางกระบวนการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เป็นกลไกสำคัญของประเทศในการกำกับดูแลยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลและเป็นรูปธรรม โดยให้มีแนวทางดังต่อไปนี้

2.10.1 การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น

2.10.2 การบูรณาการประสานการปฏิบัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติกับแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน รวมทั้งจัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกันทุกระดับ

2.10.3 การผลักดันให้มีงบประมาณเชิงบูรณาการด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของทุกหน่วยงาน โดยการจัดประชุมหารือกับหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ รวมทั้งงบประมาณตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน และการจัดสรรงบประมาณให้แก่ระดับพื้นที่

2.10.4 การกำหนดบทบาทหน่วยงานและภาคีเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ รัฐบาล หน่วยงานกลาง หน่วยงานราชการส่วนกลาง รัฐวิสาหกิจ จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคเอกชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย และสื่อต่าง ๆ

บทที่ 3

หลักการจัดการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

3.1 เหตุการณ์ไม่ปกติ

เหตุการณ์ไม่ปกติ หมายถึง สาธารณภัยหรือเหตุการณ์อื่น ๆ อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

3.2 การจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ

การจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 และแผนยุทธศาสตร์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยการลดความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่ปกติ ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยมีศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ หรือ ศอส. และศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติระดับการไฟฟ้าเขต หรือ ศอส.(ข) เป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ สั่งการ ควบคุมบังคับบัญชา กำกับดูแล เฝ้าระวัง ระดมสรรพกำลัง ช่วยเหลือสนับสนุน และปฏิบัติการป้องกัน เผชิญเหตุ ฟื้นฟู ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และตอบสนองต่อเหตุการณ์ไม่ปกติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.2.5 ส่วนปฏิบัติการ มีหน้าที่ติดตามสถานการณ์ ควบคุมบังคับบัญชา กำกับดูแล เฝ้าระวัง ป้องกัน เชนิเหตุ ควบคุมเหตุการณ์ สำนวจความเสียหาย แก้ไข ปรับปรุงและฟื้นฟู ระบบโครงข่ายไฟฟ้า ที่ได้รับผลกระทบ บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานการปฏิบัติงานให้เลขาธิการ รวบรวมเพื่อนำเสนอผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย

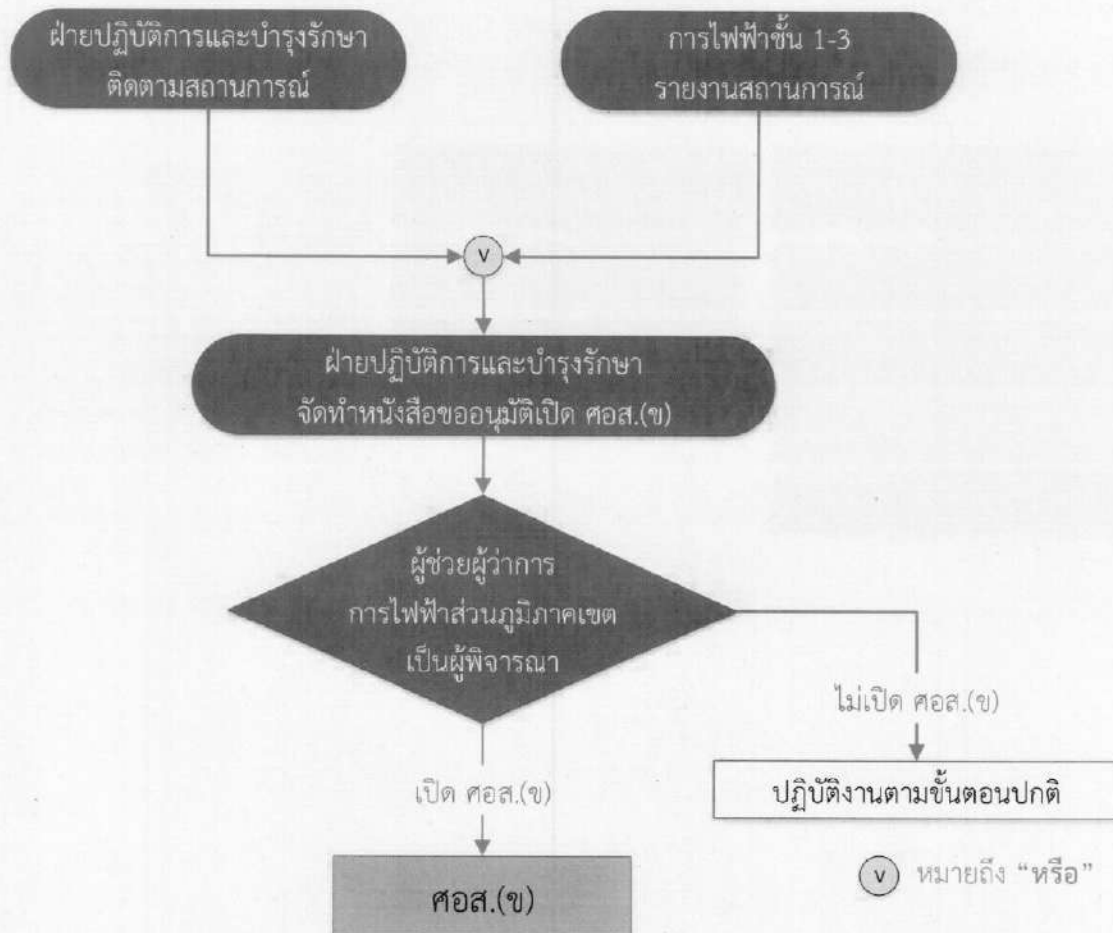
3.3.2.6 ส่วนวางแผนและวิเคราะห์สถานการณ์ มีหน้าที่ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มเหตุการณ์ วางแผนการปฏิบัติงาน ประเมินความเสียหายและความต้องการทรัพยากรสนับสนุน ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและนำเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์ บูรณาการ ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก และจัดทำรายงานการปฏิบัติงานให้เลขาธิการ รวบรวมเพื่อนำเสนอผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย

3.3.2.7 ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่ติดตามสถานการณ์ จัดเตรียม จัดหา ขนส่ง ทรัพยากร อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องยังชีพ อาหาร ยา เวชภัณฑ์ สนับสนุนข้อมูลตามความต้องการ ประสานงานสนับสนุน หรือขอการสนับสนุนเพื่อการระดมสรรพกำลัง เตรียมความพร้อมในการจัดตั้งสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง หรือจุดอพยพพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกตามเห็นสมควร รักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ และจัดทำ รายงานการปฏิบัติงานให้เลขาธิการรวบรวมเพื่อนำเสนอผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย

บทที่ 4

ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ (ศอส.)

4.1 ขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.(ข)

รูปที่ 4-1 แผนภูมิขั้นตอนการขออนุมัติเปิด ศอส.(ข)

4.3 บทบาทหน้าที่ของ คอส.(ข)

ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ ระดับการไฟฟ้าเขต หรือ คอส.(ข) ทำหน้าที่อำนวยการ ควบคุมบังคับบัญชา กำกับดูแล ติดตามเฝ้าระวัง ป้องกัน เฝ้าระวังเหตุ ฟื้นฟู วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์ ระดมสรรพกำลัง สนับสนุน รายงานสถานการณ์ บูรณาการข้อมูล และการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก พร้อมทั้งจัดทำคู่มือปฏิบัติการ กรณีเหตุการณ์ไม่ปกติระดับการไฟฟ้าเขต

4.3.1 ผู้อำนวยการ

ให้ผู้ช่วยผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต หรือผู้ที่ ผู้ช่วยผู้ว่าการการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคเขต หรือ ผู้บัญชาการ คอส. มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- (1) สั่งการ ควบคุมบังคับบัญชา กำกับดูแล
- (2) ติดตามและรายงานสถานการณ์ พร้อมทั้งบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติงาน ร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- (3) อื่น ๆ ตามที่ผู้บัญชาการ คอส. มอบหมาย

4.3.2 เลขานุการ

ให้ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการ หรือผู้ที่ ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

- (1) ประสานงาน รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ เพื่อรายงานผู้อำนวยการ คอส.(ข) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (2) อื่น ๆ ตามที่ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย

4.3.3 ส่วนปฏิบัติการ

ให้รองผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการและบำรุงรักษา หรือผู้ที่ ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าส่วนปฏิบัติการ โดยประกอบด้วยกลุ่มงานดังนี้

- กลุ่มงานควบคุมการจ่ายไฟฟ้า รับผิดชอบโดย
 - กองปฏิบัติการ
 - แผนกควบคุมการจ่ายไฟ
- กลุ่มงานสำรวจความเสียหาย รับผิดชอบโดย
 - การไฟฟ้าชั้น 1-3 การไฟฟ้าสาขา การไฟฟ้าสาขาย่อย
 - กองปฏิบัติการ
 - แผนกจัดการงานสถานีไฟฟ้า 1
 - แผนกจัดการงานสถานีไฟฟ้า 2
 - กองบำรุงรักษา
 - แผนกบำรุงรักษาอุปกรณ์สายส่งและระบบจำหน่าย
 - แผนกตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

- กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และบริหารลูกค้าสัมพันธ์ รับผิดชอบโดย
 - การไฟฟ้าชั้น 1-3 การไฟฟ้าสาขา การไฟฟ้าสาขาย่อย
 - กองอำนวยการ
 - แผนกกิจการสังคมและสิ่งแวดล้อม
 - กองบริการลูกค้า
 - แผนกลูกค้าสัมพันธ์

และมีหน้าที่ดังนี้

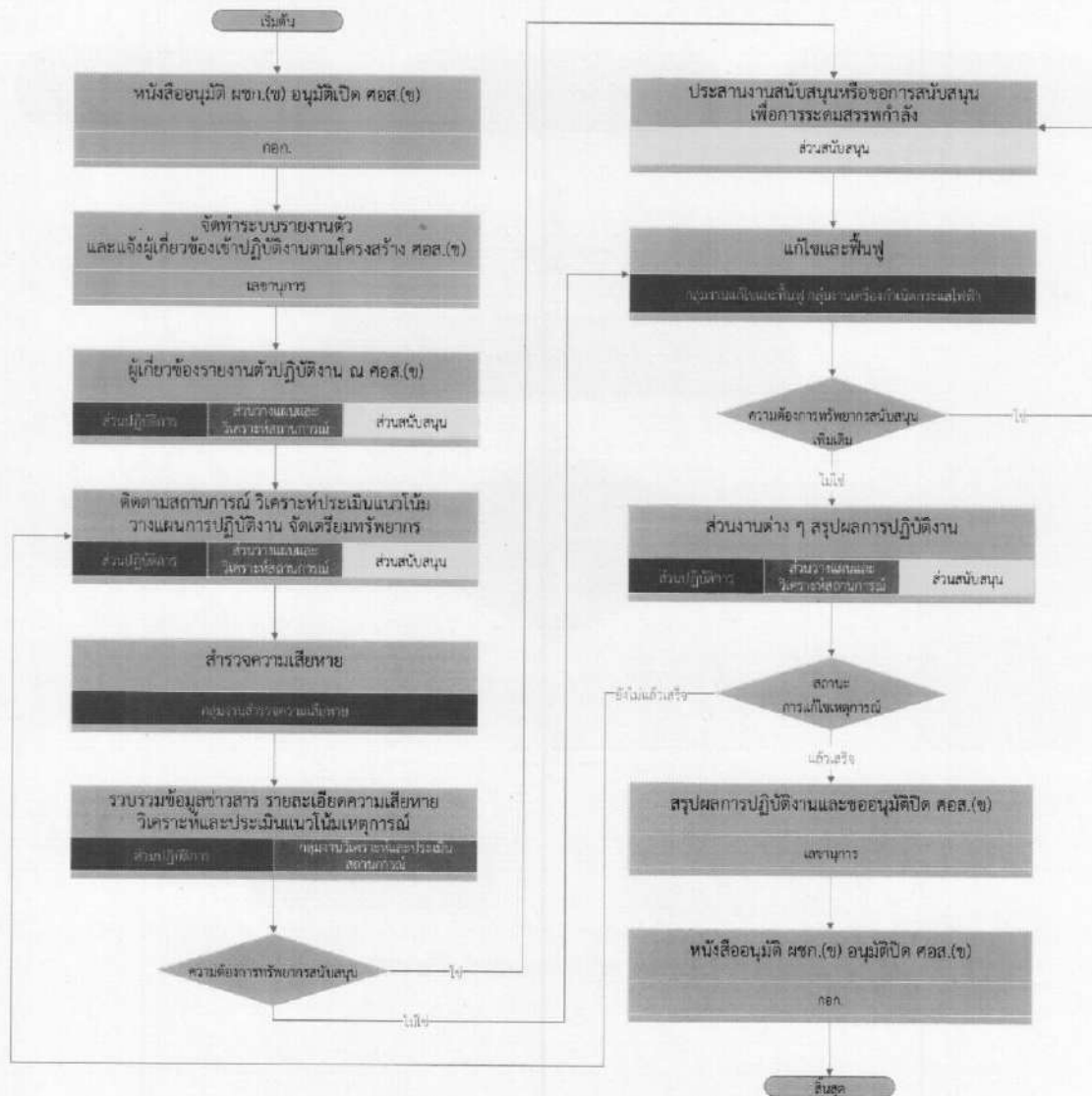
- (1) ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มเหตุการณ์
- (2) วางแผนการปฏิบัติงาน ประเมินความเสียหายและความต้องการทรัพยากร
- (3) รวบรวม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร และนำเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์
- (4) บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- (5) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานแจ้งเลขานุการ เพื่อรวบรวมนำเสนอผู้อำนวยการ คอส.(ข)
- (6) อื่น ๆ ตามที่ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย

4.3.5 ส่วนสนับสนุน

ให้ผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมและบริการ หรือผู้ที่ ผู้บัญชาการ คอส. หรือผู้อำนวยการ คอส.(ข) มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าส่วนสนับสนุน ประกอบด้วยกลุ่มงานดังนี้

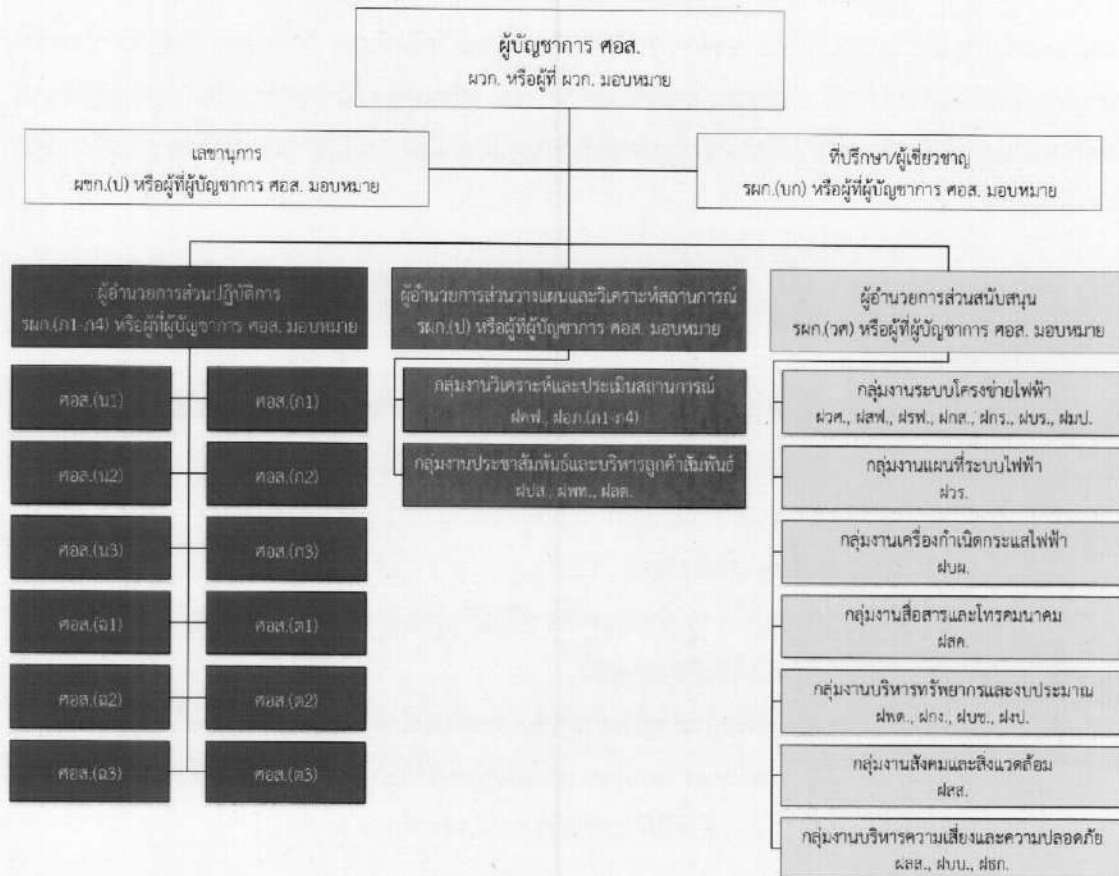
- กลุ่มงานสารสนเทศและการสื่อสาร รับผิดชอบโดย
 - กองระบบสื่อสาร
 - แผนกระบบสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์
 - แผนกระบบสื่อสารสำนักงาน
 - แผนกโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง
 - แผนกสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง
- กองระบบสารสนเทศ
 - แผนกสารสนเทศด้านการจัดการองค์กร
 - แผนกปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- กองบริการลูกค้า
 - แผนกบริการธุรกิจโทรคมนาคม

4.4 ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ คอส.(ข)

รูปที่ 4-3 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ คอส.(ข)

4.6 แผนภูมิโครงสร้างของ คอส.

รูปที่ 4-5 แผนภูมิโครงสร้าง คอส.

4.7.5 ส่วนวางแผนและวิเคราะห์สถานการณ์

ให้รองผู้ว่าการปฏิบัติการและบำรุงรักษา หรือผู้ที่ ผู้บัญชาการ คอส. มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการส่วนวางแผนและวิเคราะห์สถานการณ์ ประกอบด้วยกลุ่มงานดังนี้

- กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ รับผิดชอบโดย
 - ฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า
 - ฝ่ายอำนาจการภูมิภาค (ภ1-ภ4)
- กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และบริหารลูกค้าสัมพันธ์ รับผิดชอบโดย
 - ฝ่ายประชาสัมพันธ์
 - ฝ่ายวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศและสื่อสาร
 - ฝ่ายลูกค้าและการตลาด

และมีหน้าที่ดังนี้

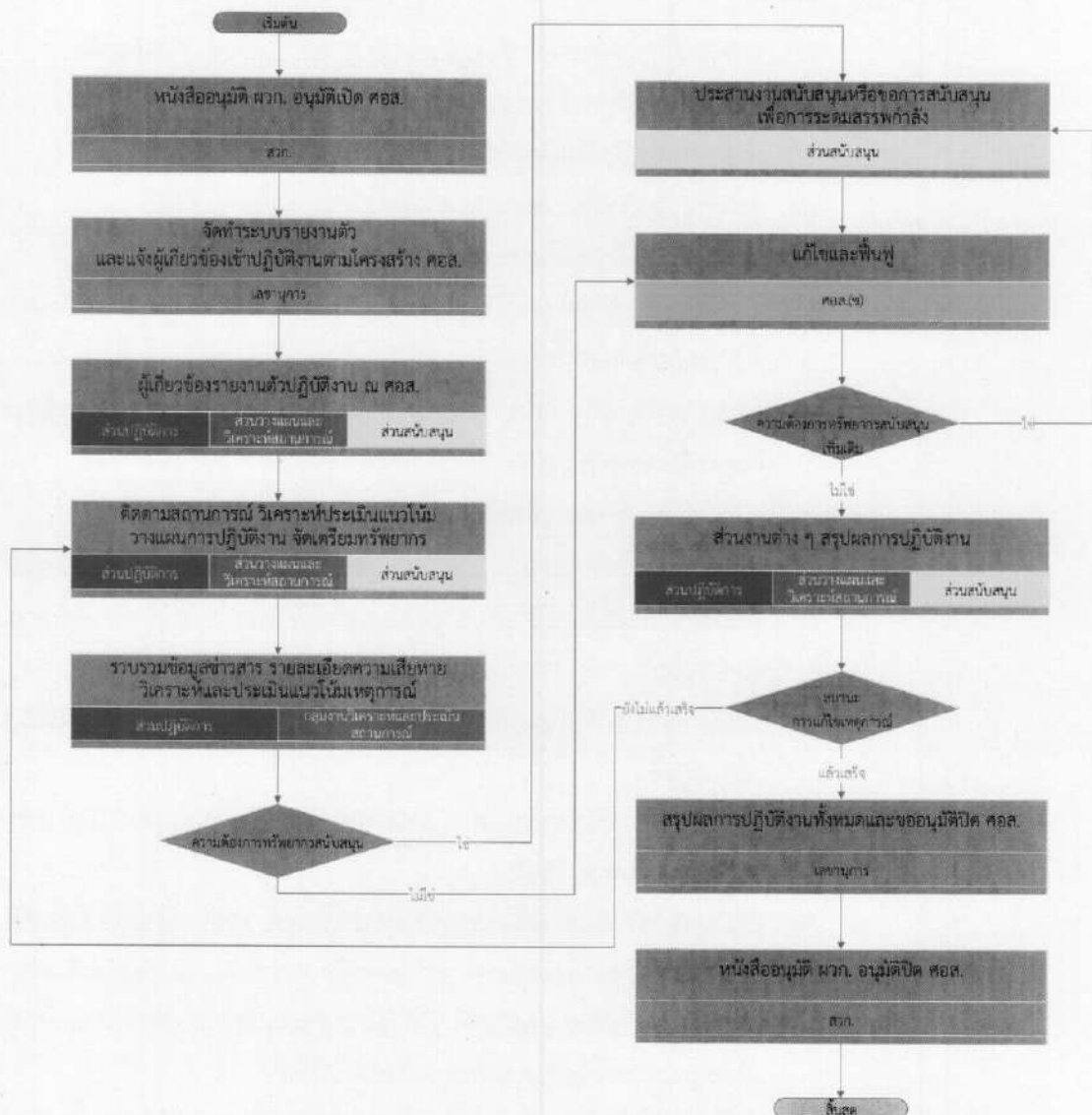
- (1) ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มเหตุการณ์
- (2) วางแผนการปฏิบัติงาน ประเมินความเสียหายและความต้องการทรัพยากร
- (3) รวบรวม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร และนำเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์
- (4) บูรณาการข้อมูลร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- (5) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานแจ้งเลขานุการ เพื่อรวบรวมนำเสนอ ผู้บัญชาการ คอส.
- (6) อื่น ๆ ตามที่ผู้บัญชาการ คอส. มอบหมาย

4.7.6 ส่วนสนับสนุน

ให้รองผู้ว่าการวิศวกรรม หรือผู้ที่ ผู้บัญชาการ คอส. มอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการส่วนสนับสนุน ประกอบด้วยกลุ่มงานดังนี้

- กลุ่มงานระบบโครงข่ายไฟฟ้า รับผิดชอบโดย
 - ฝ่ายวิศวกรรม
 - ฝ่ายงานสถานีไฟฟ้า
 - ฝ่ายงานระบบไฟฟ้า
 - ฝ่ายก่อสร้างระบบไฟฟ้า
 - ฝ่ายก่อสร้างสถานีไฟฟ้า
 - ฝ่ายบำรุงรักษาสถานีไฟฟ้าและระบบไฟฟ้า
 - ฝ่ายระบบมิเตอร์และหม้อแปลง
- กลุ่มงานแผนที่ระบบไฟฟ้า รับผิดชอบโดย
 - ฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า

4.8 ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ คอส.

รูปที่ 4-6 แผนภูมิขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานของ คอส.

บทที่ 5

การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

คู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ ได้นำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 แผนพื้กกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และแผนยุทธศาสตร์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่มุ่งมั่นสู่ความเป็นองค์กรชั้นนำที่ทันสมัยในระดับภูมิภาค มุ่งมั่นให้บริการพลังงานไฟฟ้า และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง อย่างครบวงจรที่มีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ดังคำขวัญ องค์กร “สว่างทั่วทิศ สร้างคุณภาพชีวิตทั่วไทย” มาเป็นกรอบแนวความคิดและแนวทางเพื่อบริหารจัดการ เหตุการณ์ไม่ปกติ โดยประกอบไปด้วย การป้องกัน การลดผลกระทบ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟู อย่างยั่งยืน ซึ่งการจะดำเนินการให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

5.1 การเพิ่มศักยภาพบุคลากร

การเสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับคู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ รวมถึง การมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานในการขับเคลื่อน โดยการเพิ่มศักยภาพบุคลากร ปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรและ ความปลอดภัย การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัย พร้อมทั้งสนับสนุนการฝึกซ้อมหรือฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานและสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

5.2 การพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานในกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติก็เป็นอีกปัจจัย หนึ่งที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานในกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ เป็นไปด้วยความรวดเร็วและ มีประสิทธิภาพ โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาเก็บข้อมูลและประมวลผล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานหรือสนับสนุนระดมสรรพกำลังในการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกหน่วยงาน

5.3 งบประมาณและการเบิกจ่าย

การปฏิบัติงานตามคู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ ตั้งแต่การป้องกัน การลดผลกระทบ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การฟื้นฟูอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการเพิ่มศักยภาพบุคลากร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มี งบประมาณรองรับการดำเนินงาน และมีการวางแผนด้านงบประมาณในแต่ละปีไว้อย่างชัดเจน

นิยามศัพท์

สาธารณภัย (Disaster) หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้น และนำมาซึ่งอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการกำหนดลักษณะ ขนาด หรือขอบเขตของความเสี่ยงโดยการวิเคราะห์ภัยที่เกิดขึ้นและประเมินสถานะการเปิดรับต่อความเสี่ยง (exposure) ความเปราะบาง (vulnerability) และศักยภาพ (capacity) ในการรับมือที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การดำรงชีวิตและสิ่งแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นในการเกิดผลกระทบจากภัยในพื้นที่หนึ่ง ๆ มีประโยชน์ในการวางแผนเพื่อจัดการความเสี่ยงอย่างมีระบบ

ภัย (Hazard) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) หมายถึง การที่ผู้คน อาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน ระบบต่าง ๆ หรือองค์ประกอบใด ๆ มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยและอาจได้รับความเสียหาย

ความเปราะบาง (Vulnerability) หมายถึง ปัจจัยหรือสถานะใด ๆ ที่ทำให้สังคมขาดความสามารถในการปกป้องตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับสาธารณภัย หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากสาธารณภัย

ศักยภาพ (Capacity) หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือความสามารถที่อาจจะพัฒนาต่อไปให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) หมายถึง แนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบทางลบจากสาธารณภัยผ่านความพยายามอย่างเป็นระบบที่จะวิเคราะห์และบริหารจัดการปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อดำเนินนโยบาย มาตรการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการลดความล่อแหลม ลดปัจจัยที่ทำให้เกิดความเปราะบาง และเพิ่มศักยภาพในการจัดการปัญหา

การป้องกัน (Prevention) หมายถึง มาตรการหรือแนวทางต่าง ๆ ที่จัดทำเพื่อขจัดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยที่อาจเกิดกับบุคคลหรือทรัพย์สินให้หมดไปอย่างสิ้นเชิง

การลดผลกระทบ (Mitigation) หมายถึง ปฏิบัติการลดผลกระทบทางลบโดยตรงของภัยที่เป็นอันตรายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากผลกระทบทางลบของภัยโดยมากไม่สามารถขจัดให้หมดไปอย่างสิ้นเชิงแต่ขนาดและความรุนแรงของความเสียหายสามารถลดทอนลงได้จากการดำเนินนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

ฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า
ฝ่ายปฏิบัติการและบำรุงรักษา (12 เขต)
คู่มือปฏิบัติการกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ พ.ศ. 2565

เหตุการณ์ไม่ปกติ (Incident) หมายถึง สาธารณภัยหรือเหตุการณ์อื่น ๆ อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

คอส. หมายถึง ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ

คอส.(ข) หมายถึง ศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสนับสนุนกรณีเหตุการณ์ไม่ปกติ ระดับการไฟฟ้าเขต